

2000-luku - Vahva kasvun vuosikymmen

Vuosituhannen vaihtuminen merkitsi liiton toiminnassa monia merkittäviä askeleita. Vuosikymmen alkoi EM-kilpailuilla Jyväskylässä jatkuen vuoden 2007 EM-hallikilpailuilla Helsingissä ja päättyen vuoden 2009 MM-kilpailuihin Lahdessa. Siinä välissä liitto oli mukana toteuttamassa vuoden 2005 IAAF:n MM-kilpailujen yhteydessä Athletic through generation – yleisurheilua läpi sukupolvien tapahtumaa Lahdessa ja Helsingissä. Aikuisten yleisurheilukoulut aloittivat toimintansa vuoden 2004 aikana. Hallinnollisesti liiton toimisto sai oman työhuoneen Radiokatu 20 kiinteistössä. Siellä aloitti aluksi puolipäiväinen toiminnanjohtaja, joka vaihtui kokopäiväiseksi 2003 aikana. Ensimmäinen toimistos sihteeri aloitti liiton toimistossa vuonna 2006. Vuosikymmenen lopulla liitto pystyi palkkaamaan kolmannen työntekijän, aikuisliikuntavastaavan. Jäsenmäärä kasvoi yli sadalla uudella jäsenseudella. 2000-luku oli kaikilla mittareilla vahvaa kasvun aikaa.

Kolmet arvokilpailut yhdellä vuosikymmenellä

EM-Jyväskylä 2000

Liiton yksi keskeinen toimintaperiaate on ollut saada tai ainakin hakea yhdet kansainväliset arvokilpailut Suomeen jokaisena vuosikymmenenä. Tämä toive toteutui kolminkertaisena 2000-luvulla. Vuosikymmenen aloitti EM-kilpailut Jyväskylässä. Kilpailut järjestettiin 6.-16.7.2000 Harjun ja Vaajakosken kentillä. Urheilijoita ilmoitautui lähes kolme tuhatta 39 Euroopan maasta. Suomesta ilmoitautui 755 urheilijaa, mikä teki Suomen joukkueesta kisojen suurimman joukkueen. Tämä joukkue toi Suomella 238 mitalia, 72 kultaa, 87 hopeaa ja 79 pronssia. Tällä mitalimäärällä Suomi oli toinen Saksan jälkeen.

Liittomme kunniapuheenjohtaja Kunto Viiru kirjoitti EM-kilpailujen alla seuraavaa: ”Kilpailut tarjoavat myös hyvän tilaisuuden esitellä toimintaamme, joka on vielä monille hyvin tuntematonta. Samalla voimme markkinoida veteraaniturheilua uusille harrastajille. Näin yhä useammat saavat tietoa uudesta moniarvoisesta ja monipuolisesta liikuntakulttuuristamme, joka on myös vilkasta kansainvälistä toimintaa. Kansainvälistyvä veteraaniturheilu edistää osaltaan eri maiden urheilijoiden välistä vuorovaikutusta ja yhteisymmärrystä, koska veteraanikisoissa kilpaillaan veljellisesti ja oikeassa urheilun hengessä. Kisojen yhteydessä on mahdollista nauttia myös sosiaalisesta vuorovaikutuksesta, kokonaisuutta täydentää lisäksi liikuntamatkailun tarjoamat mahdollisuudet.” Tämä pitää edelleen paikkansa.

EM-kilpailujen onnistuneen läpiviennin turvasi Jyväskylän Kenttä-Urheilijoiden asiantunteva toimitsija, tuomari ja vapaaehtoisjoukkue. Jyväskylän kaupunki osallistui 4,2 miljoonan budjetilla urheilupaikkojen kuntoon saamiseksi. Aivan hyvällä omalla tunnolla voimme sanoa, että Jyväskylän EM-kilpailut avasivat uuden vuosikymmenen ja toivat myös aikuisurheilun arvokilpailut omalle, korkealle tasolle. Suomi arvokilpailujen järjestävänä maana sai erittäin suuren tunnustuksen. Kiitos Jyväskylä!

ATG-Lahti ja Helsinki 2005

Vuodesta 2005 piti tulla MM-kilpailuvuosi myös meille aikuisurheilijoille ja Suomelle. Hakijakaupunki Helsinki hävisi kuitenkin nämä kilpailut Espanjan San Sebastianille. Onneksi Helsinki sai järjestettäväkseen IAAF:n MM-kilpailut. Kentien tämä oli parempi ratkaisu, sillä kahdet suuret arvokilpailut samassa kaupungissa olisi ollut hieman liikaa, lähinnä vapaaehtoisille. Ja toisaalta MM-kilpailujen teeman ansiosta saimme omat kilpailumme Lahteen ja osan finaaleista Olympiastadionille. Loppu hyvin – kaikki hyvin: saimme näkyvyyttä ja yleisurheiluperheen yhteenkuuluvuutta uudella tavalla. Helsingin MM-kilpailujen jälkeen seuraava kisakaupungit ovat toteuttaneet juuri tällä esimerkillä omat tapahtumansa. Jälleen kerran: Suomi ja Helsinki avasivat tien uuteen!

EM-hallit Helsinki 2007

Vuoden 2007 EM-hallikilpailut toteutettiin Helsingin Liikuntamylyssä ja sen lähiympäristössä. Vaikka kilpailut myönnettiin edellisenä vuonna, niin Helsingin Kisa-Veikot yhdessä kaupungin kanssa suoriutui kilpailujen järjestämisestä erinomaisesti. Liikuntamyly on rakennettu ensi sijaisesti harjoitushalliksi, mutta asiantunteva toimitsijakaarti kisojen pääsihteerin Reijo Siitosen johdolla sai hallin toimimaan ja viikon urakka vietiin läpi aikataulussa. Tuohon aikaan oli vielä käytössä katettu maapohjahalli, missä pitkät heitot ja painonheitto voitiin järjestää.

Kilpailujen läpiviennistä kirjoitti osuvasti silloinen liiton hallituksen jäsen Inkeri Fält seuraavaa. ”Me teimme sen! Suomalainen veteraaniyleisurheilu nousi suurten joukkoon. KIITOS EM-kisojen Suomen joukkue, sen 520 aikuisurheilijaa. Pakko on vielä palata Helsingin sisäratojen Euroopan mestaruuskilpailuihin. Niin hyvältä ne maistuivat ja tuntuivatkin, vaikka flunssa yritti ottaa kisojen aikana niskalenkistä. Suomen joukkue tavoitteli etukäteen arvioiden kuuta taivaalta ja melkein sen saavuttikin. Miesten joukkueemme oli mitaleilla mitattuna paras ja naisetkin nousivat kolmanneksi. Vain Saksan joukkue keräsi paremman tuloksen, 229 mitalia meidän 216 vastaan. Maamme-laulua soitettiin 72 kertaa. Iloisia ilmeitä, ryhdikkyyttä ja hiven ylpeyttäkin loisti korkeimmalla pallilla seisoneiden kasvoilta. Urheilijoittemme itsetunto kasvoi monta metriä. Media oli kiitettävästi läsnä. Vain YLE loisti poissaolollaan. 2200 urheilijan neljän päivän tapahtuma ei ylittänyt YLE:ssä uutiskynnystä!”

Tähän on vain lisättävä, että YLE otti oppia ja tuli MM-Lahteen paikalle.

MM-Lahti 2009

Vuoden 2009 Lahden MM-kilpailut olisi vähintään yhden teoksen arvoinen tapahtuma. Kilpailut onnistuivat kaikilta osilta erinomaisesti. Järjestelyorganisaatio Lahden Ahkeran johdolla toimi lähes kahden viikon ajan ”täysillä” ja toteutti kilpailut suunnitellun aikataulun mukaisesti. Raimo Kallioniemi oli tehnyt niin kattavan aikataulun, josta ei tullut yhtään moitetta, pelkästään kehuja senkin osalta, että useaan lajiin osallistuvalla urheilijalle ei tullut päällekkäisyyttä. Lahden Matkailu onnistui majoittamaan lähes 8000 urheilijaa ja seuralaista. Lisäksi kahden viikon ajan säätö oli aurinkoinen ja yötön yö palkitsi upeilla kuutamolla!

Etelä-Suomen Sanomien päätoimittaja Heikki Hakala kirjoitti kisojen jälkeisenä päivänä:

”Talviurheilukaupunkina tunnettu Lahti on nyt ikuistettu kesäversiona albumeihin, tietokoneiden kovalevyille ja ihmisten muistiin. Lahtea on kehuttu niin, että suomalaista melkein hävettää. Tyytyväiset kävijät ovat matkailun tehokkaimpia lähettiläitä, sillä paras mainos kulkee suusta korvaan.” Tämä piti ja pitää edelleen paikkansa. Lahden MM-kilpailuja on muisteltu parhaimpina kilpailuina siihen mennessä ja sen jälkeen. Tässä yhteydessä voin heittää haasteen ensi vuoden MM-Tampereelle. Tehdään vielä paremmat!!!

MM-kilpailut kruunasi se, että Suomi oli ensimmäistä kertaa mitalitilaston ykkönen! Saksa oli lyöty! Mitaleita tuli yhteensä 319, joista kultaa 102, hopeaa 114 ja pronssia 103. Urheilijoita ilmoitautui lähes 5000 yli 90 maasta. Lahden aurinkoiset kilpailupäivät ovat jääneet kaikkien mukana olleiden mieleen. Tuhhat ja yksi tarinaa on jo kerrottu, mutta muistojen kirstua ei ole vielä tyhjennetty. Sieltä löytyy lisää ja niiden avulla jaksaa tuleviin koitoksiin. Kiitos Lahti!

Aikuisten yleisurheilukoulut alkavat

Helsingin Kisa-Veikot aloittivat ensimmäisenä aikuisten yleisurheilukoulut Eläintarhan kentällä vuoden 2004 toukokuun alussa. Idea näistä kouluista sai alkunsa Vesa Lappalaiselta jo pari vuotta aikaisemmin, kun hänen tyttärensä kävivät HKV:n treeneissä kyseisellä kentällä. Kentän laidalla oli moni vanhempi passiivisena katsoja ja ehkä kannustajana. Lappalainen mietti, että miten saisi nämä vanhemmat omiin treeneihin vaikka samaan aikaan. Hän esitti silloiselle HKV:n veteraanijaostolle idean ja kaikki lähtivät

mukaan toteuttamaan. Jaosto arvioi muutaman kymmenen lähtevän mukaan, mutta toisin kävi. Ensimmäisellä kerralla ilmoittautui 124 innokasta ja opinhaluista aikuista! Tie oli avattu.

Onneksi seuran valmentajista ja entisistä urheilijoista saatiin mukaan innokkaita ohjaajia. Näin ohjelma täydentyi useimmilla yleisurheilulajeilla ja ryhmien koko voitiin pitää sopivan kokoisina, muistelee aikuisten yleisurheilukoulun ensimmäinen rehtori Kyösti Poutiainen.

Aikuisten yleisurheilukoulu on helppo toteuttaa, jonka järjestämisestä ei tarvitse maksaa keskusliitolle mitään. Kaikki tuotto on seuran omassa käytössä. Koulun saa järjestää mikä seura tahansa, kunhan täyttää hyvälle yleisurheilukoululle asetettavat vaatimukset: opetuksen on oltava asiantuntevaa, osallistujia opetettava heidän tasonsa mukaisesti kannustaen sekä taata turvalliset harjoitusolosuhteet. Koulun 10 teesiä ovat: mahdollisuus aloittaa ohjatusti uusi laji – mahdollisuus kehittää ennen opittua – ikä ei ole liikunnan esteenä – monipuolinen – tekniikkaa – valmennustietoa – yleisurheilukenttien hyödyntäminen – aikuisliikuntaa seuratoimintaan – säännölliseen liikuntaa tähtäävää sekä iloista oppimista ja yhdessäoloa!

Liiton hallinto kehittyi

Liiton toiminta kasvoi jo 1990-luvulla siinä määrin, että vuosikymmenen lopulla hallituksessa virisi keskustelu toiminnan organisoinnista ja sen kehittämisestä. Vielä 90-luvulla oli paljolti toimittu luottamistoimintana ja liiton asioita hoiti Esa Lehtimaa Turusta ja oman työnsä ohella. Kun Esa ilmoitti luopuvansa oto toiminnanjohtajuudesta, syntyi ajatus liiton toimiston siirrosta Helsinkiin ja Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n toimitaloon Radiokatu 20:en. Väinö Skyttä Vihdistä ryhtyi toimeen ja näin toimisto avattiin toukokuussa 1999. Sitä ennen liiton uudeksi puolipäiväiseksi toiminnanjohtajaksi oli valittu Raimo Tuisku Järvenpäästä. Näin liiton toiminta sai pysyvän ”kotipesän” osana suomalaista urheilujärjestöorganisaatiota. Mainittakoon, että toukokuun avajaisissa ensimmäinen vieras oli SUL:n puheenjohtaja Ilkka Kanerva.

Raimo Tuisku pystyi hoitamaan oman toimensa ohella toiminnanjohtajan tehtäviä vuoden 2002 alkuun. Raimon tilalle valittiin tammikuussa 2002 Vesa Lappalainen, jonka työsuhde muutettiin vuoden 2003 alusta kokopäiväiseksi. Vuoden 2002 aikana liitto osti Olavi Niemeltä Ikiliikkuja-lehden julkaisu-oikeudet. Näin Ikiliikkujasta tuli liiton virallinen tiedotuslehti vuoden 2003 alusta. Lehteä on painettu tästä lähtien 6 numeroa joka vuosi. Toiminnan laajentuessa tuli tarpeelliseksi palkata toimistos sihteeri. Tähän päädyttiin loppuvuodesta 2006, kun liiton taloustilanne oli saatu siihen kuntoon, että toimistos sihteeri voitiin palkata. Tehtävään valittiin Johanna Pakarinen, jota tehtävää hän hoiti vuoden 2010 loppuun. Vuoden 2011 alusta toimistosihteerin tehtäviä ryhtyi hoitamaan Merja Masalin.

Liiton koulutus- ja valmennustoiminta kasvoi samanaikaisesti niin kilpailutoiminnan kuin yleisurheilukoulujen ansiosta. Vuoden 2006 alusta Into Turvanen jäi eläkkeelle SUL:n valmennuspäällikön tehtävistä, niin mikä oli sen mukavampaa siirtyä eläkkeelle kuin ryhtyä aktiiviseksi valmentajaksi ja urheilijaksi M65-sarjaan. Into ryhtyi koordinoimaan liiton koulutus- ja valmennusleirejä, jotka saivat erittäin hyvän vastaanoton. Nämä leirit olivat jo omalta osaltaan vaikuttamassa Lahden MM-kilpailumenestykseen. Valmennus- ja koulutustoiminta kasvoivat siinä määrin, että tuli tarve saada liiton toimistoon palkattu henkilö hoitamaan näitä asioita. Näin tapahtuikin 2010, jolloin aikuisliikuntavastaavaksi valittiin Raimo Taponen. Hän hoiti tehtävänsä vuoden 2011 kesään, jolloin aikuisliikuntavastaavaksi valittiin Ari-Pekka Hallaranta.

Liiton puheenjohtajana toimi koko vuosikymmenen ajan Kunto Viiru. Hallituksen koko vaihteli 7 – 11 henkilön välillä ja mukana oli yli 20 henkilöä eri puolilta Suomea. Naisten osuus kasvoi vuosikymmenellä merkittävästi. Yksi syy naisten mukaantuloon oli aikuisten yleisurheilukoulut ja niiden innoittaman kilpailutoimintaan osallistuvien naisten määrän kasvu. Hallitusta avustavien valiokuntien määrä muotoutui tilanteen mukaan. Kilpailu-, talous-, tiedotus- ja työvaliokuntien työtä tulivat täydentämään koulutus- ja

valmennusvaliokunta, kunto- ja terveystoimintavaliokunta sekä kansainvälisten asioiden valiokunta. Järjestöllisesti liitto kasvoi 2000-luvulla myös merkittävästi. Liitossa oli vuosituhannen vaihteessa 220 jäsenseuraa, joissa jäseniä noin 3500. Vuoden 2010 lopussa jäsenseuroja oli 354 ja jäseniä lähes 9700. Vuosituhannen vaihteessa ryhdyttiin palkitsemaan vuoden paras nais- ja miesurheilija, vuodesta 2002 vuoden yllättäjä ja vuodesta 2006 lähtien lajin paras urheilija. Vuoden tiedottajan valinta alkoi jo 1997. Veteraanimalja, nykyinen SAUL-malja, ja naisten malja ryhdyttiin jakamaan menestyneimmälle seuralle vuonna 1999. Vuodesta 2009 lähtien on luovutettu vuodeksi kerrallaan SVU, nykyinen SAUL-soihtu aikuisurheilun hyväksi tehdystä työstä. Ohessa on vuosien 2000 – 2009 parhaat nais- ja miesurheilijat. Kaikki eri vuosina palkitut löytyvät liiton www-sivuilta.

Vuoden naisurheilija

2009	Tuula Lahdenperä, N60, juoksu
2008	Senni Sopanen, N80, hyppy, juoksu
2007	Terhi Kokkonen, N60, ottelut
2006	Sari Ailus, N40, seiväs
2005	Helena Rantakari, N50, juoksu
2004	Kerttu Kangasmäki, N65, heitot
2003	Pirkko Pitkänen, N60, seiväs
2002	Inkeri Lehtonen, N65, heitot
2001	Inkeri Fält, N60, keihäs
2000	Kaija Jortikka, N75, heitot

Vuoden miesurheilija

2009	Leo Saarinen, M80, heitot
2008	Valto Mäkelä, M85, heitot
2007	Jorma Manninen, M65, juoksu
2006	Erik Eriksson, M80, heitot
2005	Aate Lehtimäki, M85, hyppy, heitot
2004	Kauko Tuisku, M60, keihäs
2003	Helge Lönnroth, M85, heitot
2002	Unto Mattsson, M70, juoksu
2001	Veikko Javanainen, M75, keihäs
2000	Olavi Pursiainen, M80, heitot

2000-luku oli vahvaa kasvun aikaa eikä kasvu ole pysähtynyt vieläkään. Liikuntaa koko elämänkaari -ohje on edelleen toimintaa kuvaava ja kehittävä tunnuslause.

Vesa Lappalainen